

Uvodni deo

CONTROL ShockwaveFlash.ShockwaveFlash.9

U biljnoj fiziologiji, apikalna dominacija je fenomen kojem glavni centralni koren neke biljke je dominantan nad (tj. raste jače nego) nekim drugim delom biljke.

Apikalni pupoljak stvara auxin hormon rasta, koji ne samo da promovira deobe stanica, već inhibira razvoj bočnih pupoljaka rasta, koji se inače takmiče za svetlom i hranjivim sastojcima.

Koren je osovinski organ kojim se biljka pričvršćuje za podlogu i upija vodu sa rastvorenim mineralnim materijama. Na vrhu korena nalazi se vegetaciona kupa čijom aktivnošću koren raste neprekidno tokom života. Vegetaciona kupa je zaštićena korenskom kapom [kaliptrom] da se ne bi oštetila pri probijanju kroz podlogu.

Na korenu se morfološki razlikuje više delova [zona]. Deo korena sa kapom je zona korenske kape, čiji površinski sloj grade mrtve, osluznjavele ćelije koje se ljušte i tako smanjuju trenje pri rastu korena.

Ćelije korenske kape se stalno obnavljaju deobama ćelija vegetacione kupe i istovremeno koren tim deobama raste. Zbog toga se taj deo vegetacione kupe naziva zona raste. Iznad nje nalaze se ćelije koje se izdužuju [rastu u dužinu] i čine zonu izduživanja. Sledeća je zona korenskih dlaka u kojoj površinske ćelije obrazuju dlake za upijanje vode iz zemljišta. Iznad ove zone je zona provođenja kroz koju se voda sa mineralnim materijama provodi do osnove stabla.

Vršna tvorna tkiva (apikalni meristemi) se nalaze na vrhovima korena i stabla i nazivaju se vegetacione kupe. Deobama ćelija ovog tkiva biljka raste u dužinu. Vršna tvorna tkiva prema poreklu pripadaju primarnim meristemima

1.1. Vegetaciona kupa

1.1.1. Vegetaciona kupa stabla

1.1.2. Derivati tunike i korpusa

Na uzastopnim poprečnim preseccima stabla u nivou vegetacione kupe, od spoljašnjosti ka unutrašnjosti mogu se razlikovati:

tunika - korpus

protoderm - unutrašnji slojevi tunike - rezervni meristem

protoderm - inicijalni prsten - donji delovi korpusa

protoderm - osnovni meristem - prokambijum - pericikl - srž "

Na vrhu stabla i korena nalazi se tvorno tkivo (primarno tvorno tkivo-meristem). Zahvaljujući kojem biljke rastu u visinu i dubinu korena te ćelije su iste, nisu morfološki diferencirane, stalno se dele i umnožavaju. Nalaze se u vegetacionim kupama. Postoje dve vegetacione kupe, jedna je vegetaciona kupa na vrhu stabla, a druga je na vrhu korena.

Apikalna dominacija-raste zahvaljujući vrhu korena i stabla.

2. Auksin

Pre nego što objasnim pojam koleracije reći ću nešto o auksinima.

Auksini su biljni hormoni koji su prvi otkriveni. Ideja o postojanju biljnog hormona javila se još krajem prošlog veka. Eksperimentima istraživača, među kojima je bio i Čarls Darwin, pokazano je da se u vrhu koleoptila trava stvara neka supstanca koja se kreće prema bazi organa i utiče na izduživanje ćelija. Holandski fiziolog Vent je, tridesetih godina ovog vijeka, tu supstancu izdvojio iz koleoptila ovsa (Avena sativa) u toku jednog fiziološkog eksperimenta.

...

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com